

Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI
ZAKONA O OTOCIMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2002.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

U saborskoj raspravi Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima, a koji je usvojen i objavljen u "Narodnim novinama" br. 32/02 na članak 9. izglasan je amandman kojim se u članku 9. stavak 5. mijenja na način da fizičke i pravne osobe koje imaju prebivalište, odnosno sjedište na premoštenom otoku, odnosno otoku koji je s premoštenim otokom povezan brodom i trajektnom, pri prijelazu mosta vlastitim vozilom svih kategorija ne plaćaju mostarinu. Do stupanja na snagu navedenih izmjena i dopuna Zakona o otocima pravo na oslobođenje od plaćanja mostarine imale su samo fizičke osobe koje su imale prebivalište na premoštenom otoku. Navedenom odredbom, pravne osobe koje imaju sjedište na kopnu i koje koriste takve vrste mostova stavljenе su u nepovoljniji položaj u odnosu na one pravne osobe koje imaju sjedište na otoku i koje su s kopnom povezane samo brodskim linijama, a što nadalje znači da se još više povećala razlika u olakšicama cestovno povezanih otoka od onih koji su povezani samo trajektnom linijom. S tim u vezi, na inicijativu klubova zastupnika Hrvatski sabor je Zaključkom od 21. ožujka 2002. obvezao Vladu Republike Hrvatske da odmah od početka provedbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima posebno prati primjenu članka 9. koji se odnosi na mostarinu preko Krčkog mosta, radi mogućeg utjecaja na ravnomjerno korištenje sredstava namijenjenih Jadranskim otocima. Budući da bi provedba navedene odredbe narušila konzistentnost ovog Zakona, kao i dovelo u pitanje izvršenje Državnog proračuna ocjenjuje se da je nužno pristupiti izmjenama navedene odredbe Zakona o otocima.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o otocima trebaju se urediti sljedeća osnovna pitanja:

- oslobođenje od plaćanja mostarine vlasnika osobnih automobila koji imaju prebivalište na premoštenom otoku ili otoku koji je s premoštenim otokom povezan brodom ili trajektnom
- omogućiti da se sredstva za nadoknadu dijela prihoda od cestarine neostvarenog zbog oslobođenja od plaćanja mostarine za vlasnike osobnih automobila uplaćuju korisniku koncesije, obzirom da je cestarina jedan od dva glavna izvora koncesionara.

Posljedice koje će donošenjem zakona proistеći

Donošenjem Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o otocima postiže se sljedeće:

- konzistentno izvršavanje Državnog proračuna
- neostvareni prihod od cestarine zbog oslobođenja od plaćanja mostarine za vlasnike osobnih automobila uplaćivati će se drugom korisniku koncesije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona osiguravaju se sredstva u Fondu za regionalni razvoj Republike Hrvatske Razdjel 035, glava 05, Aktivnost 1011 – Izdaci za razvoj jadranskih otoka, račun 35221.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. st.1. Poslovnika Zastupničkog doma Hrvatskog sabora predlaže se da se Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o otocima donese po hitnom postupku zbog sprječavanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Detaljno obrazloženje potrebe donošenja ovoga Zakona dano je u točki II. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći.

S tim u vezi, primjena članka 9. posebice stavka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima nije moguća obzirom da sredstva za njegovo provođenje nisu osigurana. Naime, dio sredstva za investicijsko i tekuće održavanje mostova za premoštene otoke osigurava se kroz naplatu prelaska mosta, a mostarina uz oslobođenja koja su bila propisana do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima za osobna vozila su i tada bila nedostatna za održavanje i sanaciju mostova. Za sanaciju i održavanje Krčkog mosta u narednih četiri godine predviđa se uložiti 147 mil. kuna, pa bi izostojanje ovog prihoda dovelo u pitanje samo korištenje mosta. Također, u slučaju ne plaćanja mostarine od strane pravnih osoba nema mogućnosti da se ta "ne namaknuta" sredstva nadomjesti drugima, već bi se sredstva predviđena za razvoj ostalih otoka morala na njihov uštrb smanjiti. Osim toga, prihod od cestarina u 2000. godini iznosio je 23,61 mil kn, u 2001. godini 22,47 mil kn, a realno se procjenjuje da će netto prihod od naplate cestarine u narednih 7 do 8 godina pokriti neophodne troškove za sanacijske radove na mostu. Naime, troškovi su značajni s obzirom na nepovoljne vremenske uvjete kojima su izloženi mostovi građeni nad morskom površinom na specifičnim lokacijama. Stoga, iz svega navedenog proizlazi da je ovo skupi sistem i ne može se održavati bez plaćanja, pogotovo za investicijsko i tekuće održavanje.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O OTOCIMA

Članak 1.

U Zakonu o otocima ("Narodne novine", broj 34/99 i 32/02.) u članku 10. stavak 5. mijenja se i glasi:

"(5) Vlasnici osobnih automobila koji imaju prebivalište na premoštenom otoku odnosno koji imaju prebivalište na otoku koji je s premoštenim otokom povezan brodom ili trajektom ne plaćaju mostarinu za osobni automobil."

U stavku 6. riječi: "o pravu na oslobađanje od plaćanja mostarine iz stavka 5. ovoga članka" brišu se.

Iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

"(7) Sredstva za nadoknadu dijela prihoda od cestarine kojeg korisnik koncesije ne ostvaruje radi neplaćanja mostarine za vozila iz stavka 5. ovog članka osiguravaju se u državnom proračunu odnosno u Fondu za regionalni razvoj.

(8) Ministar uz suglasnost ministra financija i ministra pomorstva, prometa i veza donijet će propis o načinu ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja mostarine iz stavka 5. ovoga članka, te način obračuna nadoknade gubitka prihoda od cestarine iz stavka 7. ovoga članka."

Članak 2.

Propis iz članka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti uz suglasnost ministra financija i ministra pomorstva, prometa i veza u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do njegovog donošenja fizičke osobe koje imaju prebivalište na otoku dokazivati će pravo na oslobađanje od plaćanja mostarine učeničkom, odnosno studentskom iskaznicom, odnosno potvrdom o primitku posljednje mirovine i uvjerenjem o prebivalištu, odnosno osobnom iskaznicom.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

VI. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom određuje se da fizičke osobe koje imaju prebivalište na otoku koji je s kopnom povezan mostom odnosno koji imaju prebivalište na otoku koji je s premoštenim otokom povezan brodom ili trajektom ne plaćaju mostarinu za osobni automobil. Prihod od cestarine koji korisnik koncesije pritom ne ostvaruje istima se nadoknađuje iz državnog proračuna odnosno iz sredstava Fonda za regionalni razvoj.

Uz članak 2.

Ovom odredbom propisuje se rok u kojem će ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo donijeti provedbeni propis o načinu oslobođenja od plaćanja mostarine za vlasnike osobnih automobila, te način obračuna nadoknade gubitka prihoda od cestarine korisniku koncesije, kao i na koji način će fizičke osobe dokazivati svoje pravo na oslobođanje od plaćanja mostarine.

Uz članak 3.

Ovom odredbom određeno je vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 10. – pročišćeni tekst

(1) Cijene javnoga pomorskog prijevoza putnika i cijene javnoga cestovnog prijevoza na linijama koje povezuju otok s kopnom i otoke međusobno, te cijene javnoga otočnoga cestovnog prijevoza za stanovnike otoka ne smiju biti veće od cijene prijevoza na linijama iste udaljenosti u županijskom cestovnom prijevozu matične obalno-otočne županije.

(2) Učenici, studenti i umirovljenici i osobe starije od 65 godina koji imaju prebivalište na otoku, te zdravstveni djelatnici pri obavljanju redovnih i žurnih prijevoza bolesnika imaju pravo u javnom pomorskom prijevozu na besplatan prijevoz na linijama koje povezuju otok s kopnom, otoke međusobno, i u javnom otočnom cestovnom prijevozu, što dokazuje odgovarajućom ispravom.

(3) Cijene u javnom trajektnom prijevozu putničkih i teretnih vozila, mogu se određivati tako da cijene pomorskog prijevoza putničkih i teretnih vozila ne budu veće od troškova goriva, vozila i cestarine koji bi nastao da su trajektne linije ceste, a utvrđivat će se Otočnim godišnjim programom Republike Hrvatske iz članka 30. ovog Zakona.

(4) Sredstva za subvencioniranje prijevoznika u pomorskom i cestovnom prijevozu iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka osiguravaju se u državnom proračunu, odnosno Fondu za regionalni razvoj i Fondu za razvoj i zapošljavanje.”

(5) Fizičke i pravne osobe koje imaju prebivalište, odnosno sjedište na premoštenom otoku, odnosno na otoku koji je s premoštenim otokom povezan brodom i trajektom, pri prijelazu mosta vlastitim vozilom svih kategorija ne plaćaju mostarinu.

(6) Ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo (u daljnjem tekstu: ministar) uz suglasnost ministra financija i ministra pomorstva, prometa i veza donijet će propise o načinu i vrstama isprava kojima se dokazuje pravo na besplatan prijevoz iz stavka 2. ovog članka, o pravu na oslobođenje od plaćanja mostarine iz stavka 5. ovog članka, te o korištenju sredstava za subvencioniranje prijevoznika iz stavka 4. ovoga članka.